

ЗАТВЕРДЖУЮРектор Харківського національного
економічного університету

імені Семена Кузнеця

Тетяна ПИТАЛЬ



"19" червня 2026 р.

ВИСНОВОК**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації**

Ши Сяосі «Екологічні інновації промислових підприємств», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка»

Публічна презентація наукових результатів дисертації Ши Сяосі «Екологічні інновації промислових підприємств» та її обговорення відбулися 17 червня 2026 р. на розширеному засіданні кафедри економіки підприємства та організації бізнесу. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації, експерти у складі доцента кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, к.е.н., доцента Ревенко Олени Вікторівни і доцента кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування, к.е.н., доцента Миронової Ольги Миколаївни, та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків.

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана українською мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують

конкретне наукове завдання, що має істотне значення для управління екологічними інноваціями на промислових підприємствах.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена загостренням глобальних екологічних викликів, посиленням ресурсних обмежень, активізацією кліматичної політики та глибокою трансформацією моделей промислового розвитку у напрямі сталості, що істотно підвищують вимоги до екологічної безпеки виробництва та ускладнюють досягнення довгострокової макроекономічної і мікроекономічної рівноваги. За таких умов особливої ваги набуває впровадження екологічних інновацій на промислових підприємствах як ключовий інструмент державної та корпоративної економічної політики, спрямований на одночасне досягнення триєдиного результату: економічної ефективності, екологічної безпеки та соціальної відповідальності та на підвищення адаптивності промислового сектору до зовнішніх і внутрішніх шоків.

У сучасній економічній теорії та практиці екологічні інновації дедалі частіше розглядаються не просто як ізольовані техніко-технологічні рішення чи засоби мінімізації екологічних штрафів, а як активний стабілізаційний та стратегічний механізм, здатний позитивно впливати на ресурсоефективність, зниження викидів, дифузію технологій та загальну соціально-економічну динаміку підприємств. Водночас традиційна модель індустріального розвитку, що базується на інтенсивному використанні природних ресурсів та екстерналізації екологічних витрат, поступово втрачає свою ефективність і суперечить сучасним вимогам глобальної екологічної політики, зокрема принципам циркулярної економіки, Європейського зеленого курсу та Цілям сталого розвитку. Недостатня узгодженість інноваційних інструментів із довгостроковими стратегічними орієнтирами, обмеженість інвестиційного простору, проциклічність управлінських рішень, ризики «грінвошингу» та брак інтегрованих систем стратегічного контролю і моніторингу екологічних ефектів суттєво знижують результативність інноваційної діяльності промислових підприємств.

Особливої актуальності проблема формування ефективного механізму стратегічного управління та контролю впровадження екологічних інновацій набуває для країн з трансформаційною економікою, зокрема України, де поєднання високої енергоємності та матеріаломісткості промисловості, структурних дисбалансів, критичного зносу виробничих фондів, воєнних викликів та необхідності післякризового і повоєнного відновлення потребує обґрунтованих підходів до екологічної модернізації.

Таким чином, дослідження теоретичних та прикладних аспектів управління, контролю та моніторингу впровадження екологічних інновацій на промислових підприємствах є своєчасним та науково значущим, оскільки

сприятиме поглибленню наукових уявлень про механізми «зеленої» модернізації промисловості та формуванню практичних рекомендацій щодо підвищення екологічної та економічної результативності вітчизняного бізнесу в умовах підвищених ризиків, інституційних трансформацій та післявоєнного відновлення національної економіки.

Дисертаційна робота виконана відповідно до напрямів науково-дослідних робіт: «Теоретичний базис управління інноваційним розвитком на засадах забезпечення конкурентоспроможності організацій в умовах цифрової економіки» (№ держреєстрації 0126U000988, 2026 р., ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків), де автором проведено дослідження на тему «Сутнісна характеристика екологічних інновацій промислових підприємств» (довідка № 20/2026 від 19.06.2026 р.).

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну. Наукова новизна результатів, отриманих особисто автором, полягає у такому:

удосконалено:

концептуальну рамку становлення екологічних інновацій, яка, у порівнянні з існуючими підходами, відображає ключові етапи становлення концепції від поодиноких технологічних рішень до комплексної системи змін, що дозволяє враховувати не лише технологічні аспекти, а й інтеграцію екологічних цілей у бізнес-моделі, менеджмент-інновації та підходи до ресурсоефективності промислових підприємств та циркулярної економіки;

понятійно-категоріальний апарат в розрізі уточнення поняття екологічних інновацій, який вирізняється комплексністю, системністю, міждисциплінарністю та тісною прив'язкою до міжнародного контексту сталого розвитку, та, у порівнянні з існуючими, ґрунтується на поєднанні технологічних та управлінських аспектів, орієнтації на довготривалі соціо-еколого-економічні вигоди, фокусі на попередженні шкоди довкіллю та відповідності сучасним глобальним ініціативам;

підхід до формування політики промислового підприємства щодо впровадження екологічних інновацій, який, у порівнянні з існуючими, поєднує стратегічне планування, інвестиційну діяльність, розвиток людського капіталу, міжсекторальну взаємодію та системи моніторингу в єдину модель управління екологічними інноваціями та використовує модель «п'ятірної спіралі» для активного залучення зацікавлених сторін та доквілля до інноваційного процесу, що дозволяє підвищувати конкурентоспроможність підприємства завдяки інтеграції екологічних та інноваційних стратегій та створювати підґрунтя для стійкого розвитку, що забезпечує довгострокову економічну стабільність і підтримку суспільних інтересів;

методичні рекомендації щодо впровадження екологічних інновацій на промислових підприємствах, які спрямовані на забезпечення поетапного,

системного та результативного впровадження екологічних інновацій та, у порівнянні з існуючими, охоплюють стратегічне планування, нормативно-правову відповідність, інтеграцію інновацій у виробничі процеси, залучення фінансування, інституційну спроможність підприємств, що дозволить підприємствам знизити екологічні ризики, забезпечити відповідність вимогам європейського екологічного законодавства та стати більш привабливими для інвесторів;

модель стратегічного управління екологічними інноваціями, що інтегрує їх в загальну систему стратегічного менеджменту підприємства, враховуючи принципи сталого розвитку, циркулярної економіки та ESG-орієнтованого управління та, на відміну від існуючих, ґрунтується на системному поєднанні стратегічного аналізу, функціонального управління, стейкхолдер-орієнтованого підходу та інструментарію екологічної трансформації виробничих систем, що дозволяє здійснити екологічну модернізацію промислових підприємств, підвищити їх конкурентоспроможність та досягти цілей сталого розвитку;

дістали подальшого розвитку:

інтегрована типологія екологічних інновацій, зокрема технологічні, процесні, продуктові, організаційні, соціальні, інституційні, маркетингові та системні, що відображає технологічні, соціально-інституційні, управлінські аспекти та ступінь впливу інновацій на екологічну трансформацію господарських систем, та, у порівнянні з існуючими класифікаціями, дозволяє комплексно оцінити рівень екологічної зрілості підприємств та потенціал трансформації секторів господарства в контексті цілей сталого розвитку;

підхід до визначення передумов впровадження екологічних інновацій на промислових підприємствах, що, на відміну від існуючих підходів, ґрунтується на інтеграції регуляторних, економічних, соціо-культурних, технологічних, інституційних та міжнародних чинників у межах єдиної системи інституційно-економічного забезпечення екологічної трансформації промисловості, що дозволяє розглядати впровадження екологічних інновацій не як ізольований технологічний процес, а як результат взаємодії багаторівневих передумов, що формуються під впливом зовнішнього середовища та внутрішніх можливостей підприємства;

підхід до оцінювання впливу екологічних інновацій на економічну ефективність промислових підприємств, який, на відміну від існуючих, ґрунтується на ідентифікації латентних факторів екологічних інвестицій, побудові багатофакторних регресійних моделей та визначенні їх впливу на макроекономічні показники і рентабельність діяльності підприємств. Запропонований підхід дозволяє обґрунтувати доцільність впровадження екологічних інновацій як інструменту підвищення конкурентоспроможності промисловості та забезпечення сталого економічного розвитку;

механізм стратегічного контролю і моніторингу впровадження екологічних інновацій промислових підприємств, який передбачає формування стратегічних цілей екологічних інновацій, визначення пріоритетних напрямів екологічної модернізації, встановлення цільових значень екологічних показників, ідентифікацію стратегічних екологічних ризиків та, на відміну від існуючих, ґрунтується на синергії стратегічного планування, інституційного забезпечення, інформаційно-аналітичної підтримки та системи зворотного зв'язку, що дозволяє забезпечити систематизацію управлінських процесів, пов'язаних із впровадженням екологічних інновацій, шляхом чіткого розмежування функцій стратегічного планування, оперативного моніторингу, аналітичного контролю та коригування управлінських рішень.

4. Розробки дисертанта мають практичну цінність, що підтверджується їх застосуванням у діяльності українських підприємств, зокрема:

Отримані у ході дослідження наукові результати та пропозиції доведено до рівня конкретних методичних і практичних рекомендацій щодо впровадження екологічних інновацій на промислових підприємствах. Зокрема, сформульовані у роботі підходи до стратегічного розвитку підприємства на засадах екологічності, впроваджені у діяльність ТОВ «Меблева фабрика Константа» (довідка про впровадження № 5 від 27.05.2026 р.). У діяльності ГО «Кінбурн» було використано підхід щодо інтеграції екологічних цілей в бізнес-моделі (довідка про впровадження № 5 від 18.02.2026 р.). В діяльність ТОВ «Альмарко» впроваджено модель стратегічного управління екологічними інноваціями (довідка про впровадження № 6 від 22.05.2026 р.).

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 230 найменувань – на 26 сторінках, 4 додатків – на 24 сторінках. Повний обсяг дисертації – 280 сторінок (11,67 авт. арк.), з них – 205 сторінок основного тексту (8,54 авт. арк.). Дисертація містить 33 рисунки (з них 2 займають 2 повні сторінки), 36 таблиць (з них 7 займають 9 повних сторінок).

7. Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

За темою дисертації опубліковано 12 наукових публікацій, а саме: 5 статей у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України.

Ці 5 публікацій відповідають п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та зараховуються як 4,5 наукових публікацій. Окрім того результати наукового дослідження Ши Сяосі пройшли апробацію на міжнародних науково-практичних конференціях, за результатами яких опубліковано 7 тез доповідей і матеріалів конференцій.

В опублікованих працях здобувача відображені сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їхня наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних науково-практичних конференціях. З огляду на це апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

**Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:
Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових
видань України**

1. Ши С. Нормативно-правове підґрунтя впровадження екологічних інновацій в діяльність промислових підприємств. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 6. С. 157-163. (0,5 ум-друк. арк)

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-6-35>

URL: <https://apie.org.ua/en/regulatory-and-legal-framework-for-the-implementation-of-environmental-innovations-in-the-activities-of-industrial-enterprises/>

2. Ши С. Передумови впровадження екологічних інновацій промислових підприємствах. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. Вип. 3. С. 124-128. (0,5 ум-друк. арк)

DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-3-24>

URL: <https://ujae.org.ua/en/prerequisites-for-the-implementation-of-environmental-innovations-in-industrial-enterprises/>

3. Ши С. Глобальні тенденції впровадження екологічних інновацій. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2025. Vol. 344 (4),

P. 566-572. (0,44 ум-друк. арк)

DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-80>

URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/2266/2314>

4

4. Власенко Т. А., Ши С. Екологічні інновації в контексті становлення концепції сталого розвитку. *Проблеми економіки*. 2025. №1. С. 19–25. (0,62 ум-друк. арк/ 0,31 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в визначенні ролі екологічних інновацій у сфері збереження біорізноманіття та відновлення екосистем за допомогою біотехнологій, раціонального землекористування та моніторингу стану природних ресурсів.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-1-19-25>

URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2025-1_0-pages-19_25.pdf

5. Козуб В. О., Ши С., Орел Ю. Л. Цифрова економіка та її роль у формуванні інноваційного бізнес-середовища. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 4. С. 54-57. (0,43 ум-друк. арк/ 0,14 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в визначенні необхідності пріоритетів цифрової компетентності й розвитку інфраструктури задля використання потенціалу цифрової економіки для сприяння інноваціям.

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.4.11>

URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/1321>

Праці апробаційного характеру

1. Ши С. Складові ESG-концепції в парадигмі екологічних інновацій промислових підприємств. *Advanced Technologies in Scientific Research: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity* (Rotterdam, Netherlands, May 13 - 15, 2026). С. 502-505. (0,25 ум-друк. арк)

DOI: <https://doi.org/10.70286/ISU-13.05.2026.025>

URL: <https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2026/06/DOI-Сяосі-Ши.pdf>

2. Ши С. Роль навчання персоналу у впровадження екологічних інновацій на підприємствах. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Полтава, 23 квітня 2026 р.) Полтава : ПДАУ, 2026. С. 339-342 (0,3 ум-друк. арк.)

URL:

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14465/maketzbirnyka2026_0.pdf#page=339.

3. Єрмоленко О. А., Ши С. Інтеграція екологічних цілей у стратегічне планування промислових підприємств. *Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 15 травня 2026 р.) Харків: Держ. біотехнологічний ун-т, 2026. С. 621-623. (0,3 ум-друк. арк/ (0,15 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в визначенні важливості врахування екологічних цілей при стратегічному плануванні на промислових підприємствах.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20489970>

URL: <https://zenodo.org/records/20489970#page=621>

4. Ши С. Роль концепції ESG в становленні вчення про екологічні інновації. *XXII International Scientific and Practical Conference «Challenges and problems of modern science»* (London, United Kingdom, July 03-04, 2025). С. 34-36. (0,21 ум-друк. арк)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15904559>

URL: <https://zenodo.org/records/15904559#page=35>

5. Kozub V., Shi X. Global experience in stimulating the innovative activities of enterprises. *Global science: prospects and innovations: The 1st International scientific and practical conference* (Liverpool, United Kingdom, September 7-9, 2023). Liverpool, United Kingdom: Cognum Publishing House. 2023. P. 235-239. (0,3 ум-друк. арк/ 0,15 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в визначенні детермінант стимулювання інноваційної активності підприємств.

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/GLOBAL-SCIENCE-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-7-9.09.23.pdf#page=235>

6. Kozub V., Shi X.. Features of ecologically-oriented development of companies in the conditions of globalization. *Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Харків, 24 листопада 2023 р.). Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. С. 952-954. (0,25 ум-друк. арк/ 0,13 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні напрямів екологічно орієнтованого розвитку підприємств.

URL: https://ndc-ipr.org/media/publications/files/TEZU_2023_DynJqcC.pdf#page=896

7. Kozub V., Shi X. Theoretical aspects of the innovative activity of the enterprise in the conditions of globalization. *The 5th International scientific and practical conference “Topical aspects of modern scientific research”* (Tokyo, Japan, January 25-27, 2024). Tokyo, Japan: CPN Publishing Group. 2024. P. 521-527. (0,3 ум-друк. арк/ 0,15 ум-друк. арк автора)

Особистий внесок автора полягає в визначенні теоретичних засад інноваційного розвитку підприємств в умогах глобалізації.

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/TOPICAL-ASPECTS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-25-27.01.2024.pdf#page=521>

8. Апробація результатів дисертації. Результати дисертаційного дослідження апробовані під час участі у науково-практичних конференціях: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Advanced Technologies in Scientific Research: International Scientific Unity», (13-15 травня 2026 року, м. Роттердам, Нідерланди); X Міжнародній науково-практичній конференції «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики», (23 квітня 2026 року, м. Полтава); науково-практичній конференції «Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі» на базі Державного біотехнологічного університету, (2026 рік); XXII Міжнародній науково-практичній конференції «Challenges and problems of modern science», (03-04 липня 2025 року, м. Лондон, Велика Британія); I Міжнародній науково-практичній конференції «Global science: prospects and innovations», (07-09 вересня 2023 року, м. Ліверпуль, Велика Британія); VIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики», (24 листопада 2023 року, м. Харків); V Міжнародній науково-практичній конференції «Topical aspects of modern scientific research», (25-27 січня 2024 року, м. Токіо, Японія).

9. Дисертація «Екологічні інновації промислових підприємств» Ши Сяосі виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків автора. Особистий внесок дисертанта у колективні наукові роботи конкретизовано у списку праць здобувача, наведеному вище.

10. Загальний висновок. Дисертація Ши Сяосі є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність, в якій викладено авторський підхід до формування системи впровадження та стратегічного управління екологічними інноваціями на промислових підприємствах.

Проведені дослідження характеризують Ши Сяосі як кваліфікованого наукового працівника, здатного проводити теоретичні та практичні дослідження в галузі фінансів на високому рівні. Дисертантка володіє методологією наукового пошуку та має широкий науковий кругозір.

Подана дисертаційна робота «Екологічні інновації промислових

підприємств» Ши Сяосі відповідає спеціальності 051 «Економіка», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44.

Автор роботи, Ши Сяосі, може бути представлена до публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка».

11. Рішенням розширеного засідання кафедри економіки підприємства та організації бізнесу (протокол № 26 від 17.06.2026 р.) УХВАЛИЛИ:

11.1. Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ши Сяосі «Екологічні інновації промислових підприємств», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка».

11.2. Рекомендувати дисертацію Ши Сяосі на тему «Екологічні інновації промислових підприємств», до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 «Економіка» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дію відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри економіки
підприємства та організації
бізнесу, к.е.н., доцент

Олена РЕВЕНКО

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри менеджменту,
бізнесу і адміністрування,
к.е.н., доцент

Ольга МИРОНОВА

Головуючий на засіданні
завідувачка кафедри економіки
підприємства та організації
бізнесу, д.е.н., професор

Тетяна ВЛАСЕНКО